

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-01- Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Teisingumo ministerija teikia Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai).

2018 m. gruodžio mėnesį Europos Tarybos ekspertų komitetas dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (toliau – MONEYVAL komitetas), patvirtino penktojo tarpusavio vertinimo etapo ataskaitą, kurioje, be kita ko, pateikė rekomendacijas Lietuvai dėl baudžiamajame įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtinto teisinio reguliavimo tobulinimo. Darbo grupės pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti, sudarytos Ministro Pirmininko 2013 m. gegužės 2 d. potvarkiu Nr. 154, 2019 m. gruodžio 12 d. protokoliniu sprendimu Nr. 1VL-76 buvo patvirtintas MONEYVAL komiteto rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planas (toliau – Priemonių planas). Už Priemonių plano techninės atitikties lentelėje pateiktų trečios, ketvirtos ir penktos rekomendacijų įgyvendinimą atsakingomis institucijomis paskirtos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija) kartu su Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra (toliau – Generalinė prokuratūra).

2020 m. rugpjūčio mėnesį Teisingumo ministerija gavo neoficialų Europos Komisijos (toliau – EK) paklausimą, susijusį su 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (toliau – Direktyva (ES) 2017/1371) nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę. EK atkreipė dėmesį į Direktyvos (ES) 2017/1371 ir nacionalinės teisės aktų nuostatų atitikties problemas, susijusias su dalinio Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimo spragomis. Pažymėtina, kad Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalis nukreipia į 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (toliau – Direktyva (ES) 2015/849), kurios 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kokie tyčiniai veiksmai turi būti laikomi pinigų plovimu.

Atlikusi detalią MONEYVAL komiteto pateiktų rekomendacijų, susijusių su pinigų plovimo nusikalstamų veikų ir laikinųjų apsaugos priemonių reglamentavimu Lietuvos nacionalinėje teisėje, analizę, susipažinusi su užsienio šalių teisinio reglamentavimo pavyzdžiais, nustatant baudžiamąją atsakomybę už pinigų plovimo nusikalstamas veikas, įvertinusi EK identifiкуotas dalinio Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę spragas, pasikonsultavusi tiek su EK ekspertais, tiek su Generalinės prokuratūros

atstovais, Teisingumo ministerija parengė reikalingas Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) ir Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) pataisas.

Įstatymų projektais siekiama:

1) įgyvendinti MONEYVAL komiteto pateiktas rekomendacijas, susijusias su baudžiamosios atsakomybės už pinigų plovimo nusikalstamas veikas ir procesinės prievartos priemonės – laikino nuosavybės apribojimo reglamentavimo tiriant pinigų plovimo nusikalstamas veikas tobulinimu;

2) suderinti Lietuvos nacionalinės teisės nuostatas su Direktyvos (ES) 2017/1371 reikalavimais ir pašalinti EK neoficialiame pranešime identifikuotas Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies dalinio įgyvendinimo spragas, siekiant išvengti galimos pažeidimo procedūros inicijavimo prieš Lietuvą.

I. Sprendžiama problema	<ul style="list-style-type: none"> - BK 189 ir 216 straipsniuose įtvirtinti nusikalstamų veikų, susijusių su pinigų plovimu, sudėčių požymiai neatitinka MONEYVAL pateiktų rekomendacijų ir Direktyvos (ES) 2017/1371 4 straipsnio 1 dalies nuostatų. - BPK 151 straipsnio nuostatos nesudaro galimybių efektyviai taikyti procesinės prievartos priemonę – laikiną nuosavybės teisės apribojimą tiriant pinigų plovimo nusikalstamas veikas, taip pat neužtikrina efektyvaus šios procesinės prievartos priemonės taikymo tais atvejais, kai nuosavybės teisės apribojamos į turtą, kuris gali greitai sugesti ar prarasti savo vertę.
II. Siūlomos priemonės	<ul style="list-style-type: none"> - tikslinami BK 189 straipsnyje įtvirtintos nusikalstamos veikos sudėties požymiai, pagal kuriuos baudžiamoji atsakomybė kiltų ne tik tam, kuris įgijo, valdė, naudojo arba realizavo turtą žinodamas, kad jis gautas nusikalstamu būdu, bet ir tam, kuris minėtus veiksmus atliko dalyvaudamas nusikalstamoje veikoje. - tikslinami BK 216 straipsnyje įtvirtintos nusikalstamos veikos sudėties požymiu, pagal kuriuos pinigų plovimo nusikaltimu būtų laikomi ir tie atvejai, kai asmuo įgyja turtą, jį valdo ir pan. (esant kitiems būtiniams požymiams), siekdamas padėti kitam nusikalstamoje veikoje dalyvaujančiam asmeniui išvengti baudžiamosios atsakomybės. - tikslinamos BPK 151 straipsnio nuostatos, sudarant galimybę procesinės prievartos priemonę – laikiną nuosavybės teisės apribojimą taikyti ir tiriant pinigų plovimo nusikalstamas veikas, taip pat užtikrinant efektyvų šios procesinės prievartos priemonės taikymą tais atvejais, kai nuosavybės teisės apribojamos į turtą, kuris gali greitai sugesti ar prarasti savo vertę.
III. Priemonių kaštai	Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės, taip pat šių lėšų nebus sutaupyta.
IV. Nauda visuomenei	Sudaromos galimybės efektyviau kovoti su pinigų plovimo nusikalstamomis veikomis, didinant šių nusikalstamų veikų ištiriamumą ir kaltųjų asmenų patraukimą baudžiamojon atsakomybėn.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 3 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, įstatymų projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Įstatymų projektai derinti su Generaline prokuratūra, Vidaus reikalų ministerija ir Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos. Dėl vienintelės pateiktos pastabos (pateikė Generalinė prokuratūra), į kurią neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Įstatymų projektai neprieštaruja Aštuonioliktajai Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Įstatymų projektus parengė Teisingumo ministerijos Baudžiamosios justicijos grupės (vadovė Simona Mesonienė, tel. 266 2873, el. p. simona.mesoniene@tm.lt) vyresnysis patarėjas Tautvydas Žekas (tel. 219 1880, el. p. tautvydas.zekas@tm.lt).

PRIDEDAMA. 15 lapų.

Teisingumo ministrė
Dobrovolska

Evelina

Tautvydas Žėkas, (8 5) 219 1880, el. p. tautvydas.zekas@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas